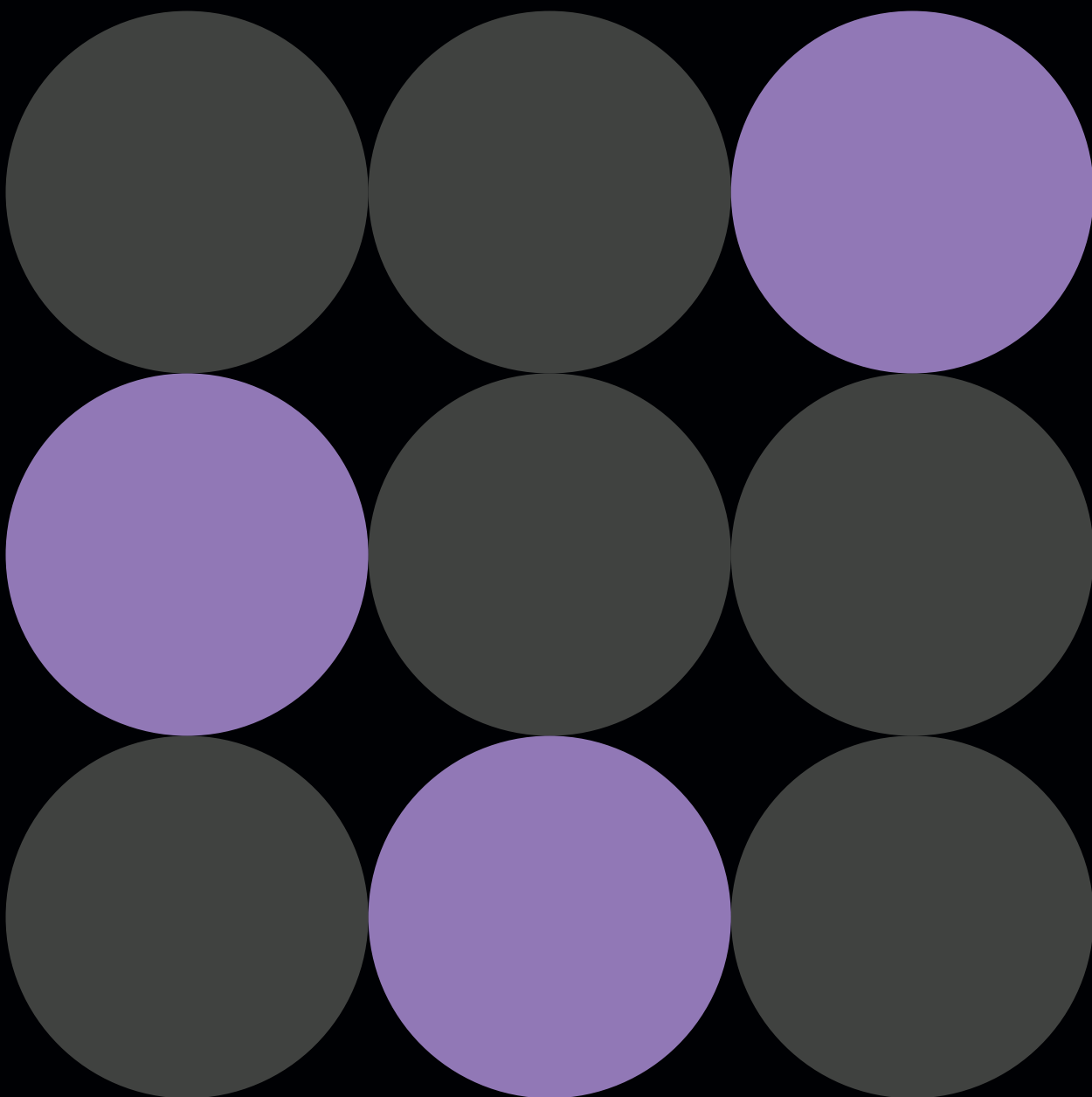

LARS FALLAN | EVEN FALLAN | STINE MARI BØRTHUS | ASTRID SVENDGÅRD

INNFØRING I SKATTERETT

2022—2023

STUDIEBOK

**INNFØRING I SKATTERETT
2022–2023
STUDIEBOK**

LARS FALLAN, EVEN FALLAN, STINE MARI BØRTHUS OG ASTRID SVENDGÅRD

INNFØRING I SKATTERETT

2022–2023

STUDIEBOK

Oppgaver og løsninger

27. utgave

Informasjon om læreverket og rettelser oppdateres løpende på:
www.efallan.no/skatterett

© Gyldendal Norsk Forlag AS 2022

27. utgave, 1. opplag 2022

ISBN: 978-82-05-57518-9

Omslag: Kristin Berg Johnsen

Sats: Tekstflyt AS, Sandefjord 2022

Papir: Amber graphic 90 g.

Trykk: Andvord grafisk, Norge 2022

Alle henvendelser om boka kan rettes til

Gyldendal Akademisk

Postboks 6730 St. Olavs plass

0130 OSLO

www.gyldendal.no/akademisk

akademisk@gyldendal.no

Det må ikke kopieres fra denne boka i strid med åndsverkloven eller i strid med avtaler om kopiering inngått med KOPINOR, interesseorgan for rettighetshavere til åndsverk. Kopiering i strid med lov eller avtale kan medføre erstatningsansvar og inndragning, og kan straffes med bøter eller fengsel.

Alle Gyldendals bøker er produsert i miljøsertifiserte trykkerier.

Se www.gyldendal.no/miljo

Forord

Denne studieboka er en del av læremiddelpakken *Innføring i skatterett 2022–2023*, 40. utgave. Hensikten med studieboka er å lette innlæringen av stoffet i læreboka. Boka er primært laget med sikte på bruk i undervisningssammenheng, men den egner seg også godt for selvstudium fordi det er mulig å kontrollere egne løsninger mot løsningsforslag.

Fra 2022-utgaven av boka finnes alle oppgavene med løsningsforslag i studieboka. Tidligere fantes oppgaver også i læreboka (mens alle løsningsforslag også da lå i studieboka). I tillegg er samleoppgavene (tidligere eksamensoppgaver) som tidligere lå i kapittel 16 i studieboka i 2022-utgaven flyttet ut i de relevante kapitlene. I slutten av kapittel 4 er det samleoppgaver som dekker stoffet om inntekt i kapittel 2 til 4, mens i slutten av kapittel 5 er det samleoppgaver som dekker stoffet i hele del 1 (personbeskatning).

Temamessig følger studieboka kapittelinnstillingen i læreboka på delkapitteinivå. Det skal derfor være enkelt å finne relevante oppgaver. I tillegg er det på www.efallan.no/skatterett lagt ut en oversikt over hvilke oppgaver som er relevante for ulike temaer (inntekter, kostnader, eiendeler, gjeld, skatteberegninger osv.). Dersom du i læreboka har lest om for eksempel lønnsinntekt, naturalytelsen fri mobiltelefon, aksjeutbytte, reiseavstandsmodellen, foreldrebetaling, verdsetting av bolig eller gjeldsreduksjon, viser oversikten på www.efallan.no hvilke oppgaver i de ulike kapitlene som egner seg for å teste din forståelse for disse temaene.

Oppgavene i studieboka gir til sammen et utvalg av oppgaver som dekker mange behov. Du gjør lurt i å løse de fleste. Det er lagt vekt på å ta inn varierte oppgavetyper, både med hensyn til tema, type og vanskelighetsgrad. Du vil oppleve at det til å begynne med er oppgaver med faste svaralternativer, men etter hvert overtar oppgaver der du selv må utforme løsningen.

Mange studenter ønsker å teste seg på eksamensoppgaver eller eksamensnære samleoppgaver som tester flere deler av pensum. Dette er samtidig også virkelighetsnære oppgaver, i og med at personer og selskaper gjerne har flere typer eiendeler, gjeld, inntekter og kostnader samtidig. Boka legger opp til at man først i kapitlene testes i enkeltelementer (og enkeltelementene må beherskes siden samleoppgaver består av mange enkeltmomenter), for deretter å gå over på samleoppgaver og tidligere eksamensoppgaver. Studieboka inneholder dermed oppgaver som er nyttige i alle kurs i person- og næringsbeskatning. Læreverket inneholder ikke oppgaver i merverdiavgift.

Oppgavene og løsningsforslagene er à jour med Stortingets skattevedtak for 2022.

For forelesere er det lagt ut en oversikt på www.efallan.no/skatterett som viser hvilket nummer oppgaver i fjorårets utgave av læreboka og studieboka nå har. Dette vil forhåpentligvis gjøre det enklere å finne tilbake til oppgaver dere anbefaler studentene.

Vi er nå i gang med en prosess hvor oppgavetilfanget knyttet til flere temaer (hvor det har vært litt få relevante oppgaver) vil bli gjennomgått og utvidet.

Vi takker for nyttige kommentarer til denne studieboka. Selv om mange råd er fulgt, må ansvaret for feil og mangler fortsatt hvile på forfatterne (dessverre).

Takk til Stiftelsen Den Nordenfjelske Handelshøyskole som har lagt til rette for arbeidet med denne boka over mange år.

Et tips til deg som skal bruke studiebooka:

Systematisk oversikt over og lagring av egne løsninger til læreboka og studiebooka er et nyttig hjelpemiddel ved repetisjon. Du bør ikke konferere med løsningsforslagene før du har laget dine egne løsninger. Det er lett å overse egne feiloppfatninger dersom du ikke forsøker å løse oppgavene selv først.

Lykke til med studiene!

Trondheim, juni 2022

Even Fallan, Stine Mari Børthus og Astrid Svendgård

Meldinger fra forfatterne til brukerne av læreboka og studiebooka i løpet av studieåret (oppdagede feil og vesentlige lovendringer) vil løpende bli lagt ut på nettadressen www.efallan.no/skatterett

Samme sted er det lagt ut en oversikt som viser hvilke oppgaver som behandler ulike inntekter, kostnader, eiendeler, gjeld, skatteberegninger osv. for kapittel 1 til 5 og 11.

På www.efallan.no finner forelesere også en oversikt over hvilket nytt oppgavenummer oppgaver i fjorårets versjon av læreboka og studiebooka nå har fått. Slik håper vi det er blir enklere å finne igjen oppgaver forelesere har anbefalt studenter å arbeide med selv om vi nå har flyttet alle oppgaver fra læreboka til studiebooka (og oppgaver fra kapittel 16 er flyttet ut i relevante kapitler).

Dersom du mistenker feil i boka, setter vi pris på å bli kontaktet på even.fallan@pm.me

Innhold

KAPITTEL 1 INNLEDNING OG OVERSIKT	11
Oppgaver til kapittel 1	11
Oppgaver: Skatt, moral og årsaker til å lære skatterett (delkapittel 1.1 til 1.3)	11
Oppgaver: Skattebegrepet (delkapittel 1.4)	11
Oppgaver: Formål med og prinsipper i skattesystemet (delkapittel 1.5 og 1.6)	12
Oppgaver: Oversikt over den direkte skattleggingen (delkapittel 1.7)	13
Oppgaver: Introduksjon til inntektsbeskatning (delkapittel 1.8)	13
Oppgaver: Skattegrunnlag og skattesatser (delkapittel 1.9)	17
Oppgaver: Oppgaver med stoff fra hele kapittel 1	18
Løsningsforslag til kapittel 1	22
KAPITTEL 2 INNTEKT UTENFOR NÆRING	30
Oppgaver til kapittel 2	30
Oppgaver: Inntekt (fordel) vunnet ved arbeid o.l. (delkapittel 2.1 til 2.3)	30
Oppgaver: Inntekt (fordel) vunnet ved kapital – løpende avkastning: Inntekter av fast eiendom og løsøre (avsnitt 2.5.1)	37
Oppgaver: Inntekt (fordel) vunnet ved kapital – løpende avkastning: Inntekter av finansielle eiendeler (avsnitt 2.5.2)	45
Oppgaver: Inntekt (fordel) vunnet ved kapital – gevinst og tap ved realisasjon av formuesobjekter utenom fast eiendom (avsnitt 2.6.0 til 2.6.4)	47
Oppgaver: Inntekt (fordel) vunnet ved kapital – gevinst og tap ved realisasjon av fast eiendom (avsnitt 2.6.5)	50
Oppgaver: Tilfeldige inntektservervelser mv., helt eller delvis skattefritak og arv og gave (delkapittel 2.7 til 2.10)	53
Oppgaver: Oppgaver med stoff fra hele kapittel 2	54
Løsningsforslag til kapittel 2	62
KAPITTEL 3 FRADRAG I ALMINNELIG INNTEKT UTENFOR NÆRING	101
Kort repetisjon	101
Oppgaver til kapittel 3	101
Oppgaver: Fradrag knyttet til arbeidsinntekter o.l. (delkapittel 3.1 og 3.2)	101
Oppgaver: Fradrag for kapitalkostnader (delkapittel 3.1 og 3.3)	103
Oppgaver: Særfradrag og andre fradrag (delkapittel 3.4)	105
Oppgaver: Oppgaver med stoff fra flere deler av kapittel 3	105
Løsningsforslag til kapittel 3	108
KAPITTEL 4 FASTSETTING AV SKATTEPLIKTIG INNTEKT OG INNTEKTSSKATT UTENFOR NÆRING	120
Prinsippskisse over skattegrunnlag, skattesatser, skatter og fradrag i skatt	120
Kort repetisjon om riktig skattesubjekt	121
Oppgaver til kapittel 4	121
Oppgaver: Beregningsgrunnlag og skatteberegninger (delkapittel 4.2 til 4.6)	121
Oppgaver: Skatt og familie mv. (delkapittel 4.7)	130
Oppgaver: Stoff fra kapittel 1 til 4	133
Løsningsforslag til kapittel 4	136

KAPITTEL 5 SKATTEPLIKTIG FORMUE OG FORMUESSKATT UTENFOR NÆRING	165
Kort repetisjon	165
Oppgaver til kapittel 5	166
Oppgaver: Formue og formuesskatt (delkapittel 5.1 til 5.7)	166
Oppgaver til Del I Personbeskatning (omhandler stoff fra kapittel 1 til og med 5, jf. delkapittel 5.8)	176
Løsningsforslag til kapittel 5	184
KAPITTEL 6 NÆRINGSVIRKSOMHET – INTRODUKSJON	217
Kort om begrepet næringsvirksomhet	217
Oppgaver til kapittel 6	217
Løsningsforslag til kapittel 6	219
KAPITTEL 7 BEREGNING AV SKATT FOR AKSJESELSKAP	221
Oppgaver til kapittel 7	221
Oppgaver: Driftsinntekter (delkapittel 7.2)	221
Oppgaver: Driftskostnader (delkapittel 7.3)	221
Oppgaver: Skattemessig behandling av varige driftsmidler og immaterielle eiendeler (delkapittel 7.4)	225
Oppgaver: Finansinntekter og finanskostnader (delkapittel 7.5)	227
Samleoppgaver beregning av skatt for aksjeselskap	228
Løsningsforslag til kapittel 7	231
Løsningsforslag: Driftsinntekter	231
Løsningsforslag: Driftskostnader	231
Løsningsforslag: Skattemessig behandling av varige driftsmidler og immaterielle eiendeler	235
Løsningsforslag: Finansinntekter og finanskostnader	240
Løsningsforslag: Samleoppgaver beregning av skatt for aksjeselskap	241
KAPITTEL 8 BESKATNING AV AKSJESELSKAP OG AKSJONÆRER	249
Oppgaver til kapittel 8	249
Oppgaver: Skattemessige konsekvenser av kapitalendringer i aksjeselskap og beskatning av personlig aksjonær i aksjeselskap (delkapittel 8.1 – 8.3)	249
Oppgaver: Skatt i konsernstruktur (delkapittel 8.4)	250
Oppgaver: Avvikling/likvidasjon av selskap (delkapittel 8.7)	250
Oppgaver: Fastsettelse av skattemessig formuesverdi aksjeselskap (delkapittel 8.8)	252
Samleoppgaver til kapittel 8	253
Løsningsforslag til kapittel 8	256
Løsningsforslag: Skattemessige konsekvenser av kapitalendringer i aksjeselskap og beskatning av personlig aksjonær i aksjeselskap	256
Løsningsforslag: Avvikling/likvidasjon av selskap	260
Løsningsforslag: Fastsettelse av skattemessig formuesverdi aksjeselskap	261
Løsningsforslag: Samleoppgaver	262
KAPITTEL 9 BESKATNING AV INNEHAVER AV ENKELTPERSONFORETAK	266
Oppgaver til kapittel 9	266
Oppgaver: Beregning av alminnelig inntekt for enkeltpersonforetak og beregning av personinntekt for personlig næringsdrivende (delkapittel 9.1 og 9.2)	266
Oppgaver: Underskudd i enkeltpersonforetak (delkapittel 9.3)	274
Oppgaver: Beregning av skattemessig nettoformue (delkapittel 9.4)	275
Oppgaver: Realisasjon/avvikling av næringsvirksomheten – enkeltpersonforetak (delkapittel 9.5).	279
Løsningsforslag til kapittel 9	281
Løsningsforslag: Beregning av alminnelig inntekt for enkeltpersonforetak og beregning av personinntekt for personlig næringsdrivende	281
Løsningsforslag: Underskudd i enkeltpersonforetak	290
Løsningsforslag: Beregning av skattemessig nettoformue	291
Løsningsforslag: Realisasjon / avvikling av næringsvirksomheten – enkeltpersonforetak	294

KAPITTEL 10 BESKATNING AV DELTAKERE I SELSKAP MED DELTAKERFASTSETTING	297
Oppgaver til kapittel 10	297
Oppgaver: Fastsetting av alminnelig inntekt og beskatning av deltakere i selskap med deltakerfastsetting (delkapittel 10.1 – 10.4)	297
Oppgaver: Fastsetting av skattepliktig nettoformue i selskap med deltakerfastsetting (delkapittel 10.5).	298
Oppgaver: Gevinst og tap ved realisasjon av andel i selskap med deltakerfastsetting (delkapittel 10.6).	299
Løsningsforslag til kapittel 10	300
Løsningsforslag: Fastsetting av alminnelig inntekt og beskatning av deltakere i selskap med deltakerfastsetting	300
Løsningsforslag: Fastsetting av skattepliktig nettoformue i selskap med deltakerfastsetting	301
Løsningsforslag: Gevinst og tap ved realisasjon av andel i selskap med deltakerfastsetting	302
 KAPITTEL 11 SKATT OG FAST EIENDOM.	 304
Oppgaver til kapittel 11 (og andre delkapitler om fast eiendom i læreboka).	304
Oppgaver: Begrepsavklaringer vedrørende skatt og fast eiendom (delkapittel 11.2)	304
Oppgaver: Alminnelig inntekt – realisasjon av bolig (delkapittel 11.3.1).	306
Oppgaver: Alminnelig inntekt – fremleie av bolig (delkapittel 11.3.2)	308
Oppgaver: Alminnelig inntekt - realisasjon (salg mv.) av fast eiendom i næringsvirksomhet	308
Oppgaver: Skattemessig formuesverdi av fast eiendom (delkapittel 11.4.0 til 11.4.8)	309
Oppgaver: Gjeldsreduksjon (delkapittel 11.4.9).	311
Oppgaver: Tidligere eksamensoppgaver i skatterett for eiendomsmeglere	313
Løsningsforslag til kapittel 11	316
 KAPITTEL 12 SKATTEPLIKTEN TIL NORGE.	 334
Kort repetisjon	334
Oppgaver til kapittel 12	334
Løsningsforslag til kapittel 12	339
 KAPITTEL 13 SKATTESTEDET	 343
Kort repetisjon	343
Oppgaver til kapittel 13	343
Løsningsforslag til kapittel 13	349
 KAPITTEL 14 SKATTEBETALING OG SKATTEINNKREVING	 354
Oppgaver til kapittel 14	354
Løsningsforslag til kapittel 14	355
 KAPITTEL 15 SKATTEFORVALTNINGSRETT OG RETTSKILDER I SKATTERETTEN	 359
Oppgave til kapittel 15.	359
Løsningsforslag til kapittel 15	360
 KAPITTEL 16 HOVEDPRINSIPPER I UTFORMINGEN AV SKATTESYSTEMET	 363
Oppgaver til kapittel 16	363
Løsningsforslag	364
 SKATTESATSER MV. FOR 2022	 365

